

Dosarul nr.2ra-237/17

Instanța de fond: Judecătoria Centru mun. Chișinău – Șt. Niță

Instanța de apel: CA Cahul – V. Movilă, E. Dvurecenschii, N. Veleva

DECIZIE

01 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței
judecători

Iulia Sîrcu,
Sveatoslav Moldovan, Ion Druță,
Mariana Pitic, Maria Ghervas,

examinând recursurile declarate de către Galina Pruteanu, Iuri Bordeniuc și Marina Pavlova,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Marinei Pavlova împotriva lui Iuri Bordeniuc, Oxanei Bordeniuc, Mariei Pruteanu, Vasile Pruteanu, intervenienți accesorii Consiliul mun. Chișinău și Direcția Generală Relații Funciare și Cadastru privind înlăturarea obstacolelor în exercitarea dreptului de proprietate prin demolarea gardului metalic instalat samavolnic și încasarea cheltuielilor de judecată și acțiunea înaintată de Iuri Bordeniuc împotriva lui Grigori Pavlov, Marina Pavlov, Raisa Orlova, Vasile Pruteanu, Maria Pruteanu, Viorica Pruteanu, Stanislav Pruteanu și Gheorghina Cocier, intervenienți accesorii Ghenadie Varșavschii, Israil Varșavschii și Consiliul mun. Chișinău privind înlăturarea obstacolelor în exercitarea dreptului de posesie și folosință prin demolarea gardului de beton, a porții metalice, a construcției neautorizate și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din data de 04 octombrie 2016,

CONSTATĂ:

Marina Pavlova la data de 01 iulie 2013 s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Iuri Bordeniuc, Oxanei Bordeniuc, Mariei Pruteanu, Vasile Pruteanu, intervenienți accesorii Consiliul mun. Chișinău și Direcția Generală Relații Funciare și Cadastru, iar prin completările ulterioare a înlocuit pârâții Vasile Pruteanu și Maria Pruteanu cu Victor Pruteanu și Galina Pruteanu, solicitând înlăturarea obstacolelor în exercitarea dreptului de proprietate prin demolarea gardului metalic instalat samavolnic și încasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 5 700 lei (f.d. 4, 25,81 vol. I).

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat, că în curtea caselor din str. 31 August 1989 nr. 95, mun. Chișinău se află mai multe apartamente și construcții separate, din care apartamentul (casa de locuit) nr. 1, cu numărul cadastral 0100205.195.01.001 aparține cu drept de proprietate Xeniei Pavlova, Marinei Pavlova și Raisei Orlova (f.d. 63, vol. I), apartamentul (casa de locuit) nr. 4, cu numărul cadastral 0100205.195.02.004 aparține cu drept de proprietate Mariei Pruteanu și lui Vasile Pruteanu, însă de fapt locuiește Galina Pruteanu și Victor Pruteanu (f.d. 8, vol. I), apartamentul (casa de locuit) nr. 5, cu numărul

cadastral 0100205.195.03.005 aparține cu drept de proprietate Oxanei Bordeniuc și lui Iuri Bordeniuc (verso f.d.7, vol. I).

Garajul cu numărul cadastral 0100205.195.03.020, ce aparține cu drept de proprietate Marinei Pavlova (f.d. 7, vol. I) este alipit la apartamentul (casa de locuit) nr. 5 cu 0100205.195.03.005 care aparține cu drept de proprietate Oxanei Bordeniuc și lui Iuri Bordeniuc și se află în adâncimea curții.

Ograda din str. 31 August 1989 nr. 95, mun. Chișinău, cu numărul cadastral 0100205.195, cu suprafața de 0, 114 ha se află în proprietatea statului (f.d. 82, vol. I), fiind dată în folosință comună coproprietarilor construcțiilor.

În anul 2012 familia Bordeniuc și familia Mariei Pruteanu și Vasile Pruteanu au instalat un gard metalic, care separă apartamentele (casele de locuit) nr. 4 și nr. 5 de la terenul comun al curții din str. 31 August 1989 nr. 95, mun. Chișinău, astfel au îngrădit accesul la folosirea de către Marina Pavlova a garajului, poarta este mereu încuiată cu lacăt și păzită de câini.

Iuri Bordeniuc la data de 12 decembrie 2013 s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Grigori Pavlov, Marinei Pavlov, Raisei Orlova, lui Vasile Pruteanu, Mariei Pruteanu, Vioricăi Pruteanu, lui Stanislav Pruteanu și Gheorghinei Cocier, intervenienți accesorii Ghenadie Varșavschii, Israil Varșavschii și Consiliul mun. Chișinău privind înlăturarea obstacolelor în exercitarea dreptului de posesie și folosință prin demolarea gardului de beton, a porții metalice, a construcției neautorizate și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d. 51-43, vol. I).

În motivarea acțiunii Iuri Bordeniuc a indicat, că lotul de teren din str. 31 August 1989, nr 95. mun. Chișinău constituie proprietate publică în gestiunea și administrarea Consiliului mun. Chișinău, pe care sunt amplasate construcții locative, care aparțin cu drept de proprietate mai multor familii.

În perioada anilor 2000-2001 locatarii apartamentului nr. 3 au construit neautorizat și abuziv o încăpere, care se folosește ca garaj. În anul 2006-2008 locatarii apartamentului nr. 1 și nr. 3 au construit un gard capital din beton armat și au instalat porți metalice pentru acces la imobilele lor.

Prin aceste acțiuni ilegale au ocupat samavolnic și posedă cu rea- credință și ilegal terenul curții comune destinat posesiei și folosinței comune de către proprietarii imobilelor locative din această adresă.

În anul 2009 proprietarul apartamentului nr.4 a instalat o poartă metalică de la gardul de beton și până la colțul încăperii – garaj construit neautorizat de către proprietarii apartamentului nr. 3.

Astfel prin construcțiile neautorizate se împiedică exercitarea în deplinătate a prerogativelor dreptului de proprietate, de posesie și folosință comună a terenului comun, ceea ce reprezintă o limitare ilegală la ternul îngrădit de pârâți.

Prin încheierea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din data de 24 decembrie 2013 s-a conexasat într-un singur proces pricina civilă la acțiunea Marinei Pavlova împotriva lui Iuri Bordeniuc, Oxanei Bordeniuc, Mariei Pruteanu, Vasile Pruteanu, intervenienți accesorii Consiliul mun. Chișinău și Direcția Generală Relații Funciare și Cadastru și acțiunea depusă de Iuri Bordeniuc împotriva lui Grigori Pavlov, Marinei Pavlov, Raisei Orlova, lui Vasile Pruteanu, Mariei Pruteanu, Vioricăi Pruteanu, lui Stanislav Pruteanu și Gheorghinei Cocier, intervenienți accesorii Ghenadie Varșavschii, Israil Varșavschii și Consiliul mun. Chișinău (f.d. 69, vol.I).

Prin hotărârea Judecătorei Centru mun. Chișinău din data de 11 noiembrie 2015 s-a respins ca nefondată acțiunea reclamantei Marina Pavlova împotriva lui Iuri Bordeniuc, Oxanei Bordeniuc, Galinei Pruteanu, Victor Pruteanu, intervenienți accesorii Consiliul mun. Chișinău și Direcția Generală Relații Funciare și Cadastru privind înlăturarea obstacolelor în exercitarea dreptului de proprietate prin demolarea gardului metalic instalat samavolnic la intrarea în garajul amplasat în ograda casei nr. 95, din str. 31 August 1989, mun. Chișinău și încasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 5 700 lei.

s-a respins ca nefondată acțiunea înaintată de Iuri Bordeniuc împotriva lui Grigori Pavlov, Marinei Pavlov, Raisei Orlova, lui Vasile Pruteanu, Mariei Pruteanu, Vioricăi Pruteanu, lui Stanislav Pruteanu și Gheorghinei Cocier, intervenienți accesorii Ghenadie Varșavschii, Israil Varșavschii și Consiliul mun. Chișinău privind înlăturarea obstacolelor în exercitarea dreptului de posesie și folosință a ogrăzii comune a casei nr. 95, din str. 31 August 1989, mun. Chișinău, prin demolarea gardului de beton, a porții metalice, a construcției neautorizate și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d. 175, 182-184, vol.I).

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la data de 27 noiembrie 2015 Iuri Bordeniuc a depus cerere de apel, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei hotărâri noi, prin care să fie admisă integral acțiunea sa, în rest a menține hotărârea contestată (f.d. 177-178, vol. I).

La data de 27 noiembrie 2015 Galina Pruteanu a înaintat apel, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea parțială a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei hotărâri noi, prin care să fie admisă integral acțiunea lui Iuri Bordeniuc, în rest a menține hotărârea primei instanțe (f.d. 179-180, vol.I).

Invocând ilegalitatea hotărârii Judecătorei Centru mun. Chișinău din data de 11 noiembrie 2015 Marina Pavlova a contestat-o cu apel, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii în partea respingerii ca nefondate a cerinței sale privind înlăturarea obstacolelor, cu rejudecarea cauzei și adoptarea în această parte a unei hotărâri privind admiterea acțiunii sale (f.d. 181, 208-211, vol. I).

Prin decizia Curții de Apel Cahul din data de 04 octombrie 2016 s-a respins apelul declarat de către Galina Pruteanu, s-au admis apelurile declarate de către Marina Pavlova și Iuri Bordeniuc, s-a casat hotărârea Judecătorei Centru mun. Chișinău din data de 11 noiembrie 2015, s-a emis o hotărâre nouă, prin care s-a admis acțiunea depusă de către Marina Pavlova, s-a obligat Iuri Bordeniuc, Oxana Bordeniuc, Galina Pruteanu și Victor Pruteanu de a înlătura obstacolele la folosirea terenului aferent construcției locative cu numărul cadastral 0100205.195.03, amplasat în mun. Chișinău, str. 31 August 1989, nr. 95, prin demolarea gardului metalic, care izolează porțiunea de curte din fața construcției locative lit. B (03), V (02), instalate între construcția garajului lit. 2 și gardul de beton.

S-a admis parțial acțiunea lui Iuri Bordeniuc, s-a obligat Grigori Pavlov, Marina Pavlov, Raisa Orlova, Vasile Pruteanu, Maria Pruteanu, Stanislav Pruteanu și Galina Pruteanu (succesor al pârâtei Gheorghina Cocier) de a înlătura obstacolele la folosirea terenului aferent construcției locative cu numărul cadastral 0100205.195.03 amplasat în mun. Chișinău, str. 31 August 1989 nr. 95, prin demolarea gardului de beton construit neautorizat și porților metalice, care izolează porțiunea de curte din preajma fațadei construcției locative lit. A (01) A (1) și A (3). În rest pretențiile lui Iuri Bordeniuc în partea demolării gardului se resping ca neîntemeiate.

S-a încasat de la Iuri Bordeniuc, Oxana Bordeniuc, Galina Pruteanu, Victor Pruteanu în mod solidar în beneficiul Marinei Pavlova cheltuielile de asistență juridică în mărime de 5 600 lei.

S-a încasat de la Grigore Pavlov, Marina Pavlov, Raisa Orlova, Maria Pruteanu, Galina Pruteanu și Stanislav Pruteanu în beneficiul lui Iuri Bordeniuc cheltuielile de judecată în mărime de 3 100 lei.

Recurenții Galina Pruteanu și Iuri Bordeniuc au declarat recurs asupra deciziei Curții de Apel Cahul din data de 04 octombrie 2016, prin care au solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei hotărâri noi, prin care să fie admisă integral acțiunea înaintată de Iuri Bordeniuc și parțial acțiunea înaintată de Marina Pavlova.

În motivarea recursului recurenții au indicat, că la adoptarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe s-a încălcat și s-a aplicat eronat normele de drept material și procedural.

Instanța de apel a admis parțial pretențiile lui Iuri Bordeniuc, a dispus demolarea gardului de beton și a porții metalice, tot prin această decizie a respins pretenția cu privire la demolarea gardului, astfel, decizia este contradictorie.

De asemenea instanța de apel a admis acțiunea Marinei Pavlova, obligând pe Victor Pruteanu și Galina Pruteanu să înlăture obstacolele și să demoleze construcțiile, deși, acțiunea a fost înaintată împotriva lui Vasile Pruteanu și Maria Pruteanu.

Nefiind de acord cu decizia Curții de Apel Cahul din data de 04 octombrie 2016, Marina Pavlova a depus recurs, prin care a solicitat admiterea cererii de recurs, casarea deciziei instanței de apel, în partea admiterii parțiale a acțiunii depuse de Iuri Bordeniuc, cu emiterea în această parte a unei hotărâri noi privind respingerea pretențiilor cu privire la înlăturarea obstacolelor, demolarea gardurilor, porților și a construcțiilor executate neautorizat, în rest menținerea deciziei (f.d. 115-119, vol. II).

În motivarea recursului recurenta Marina Pavlova a indicat, că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a interpretate în mod eronat legea, apreciind arbitrar probele prezentate la materialele cauzei.

În conformitate cu art. 434 alin. 1) CPC recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Materialele cauzei atestă, că decizia Curții de Apel Cahul a fost pronunțată la 04 octombrie 2016, expediată părților prin intermediul oficiului poștal la data de 11 noiembrie 2016. Potrivit avizului de recepție anexat la materiale cauzei rezultă, că Marina Pavlova a recepționat copia deciziei recurate la data de 24 noiembrie 2016 (f.d. 84, vol. II).

În aceste circumstanțe recursul depus de Galina Pruteanu și Iuri Bordeniuc la data de 05 decembrie 2016 și recursul depus de Marina Pavlova la data de 23 ianuarie 2017 se consideră depuse în termen.

În conformitate cu art.445 alin. 1, lit. c) CPC instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În speță, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile depuse de către Galina Pruteanu, Iuri Bordeniuc și Marina Pavlova întemeiate și care urmează să fie admise din următoarele considerente.

Instanța de recurs a constatat, că în baza extraselor din Registrul bunurilor imobile terenul din str. 31 August 1989 nr. 95, mun. Chișinău, cu numărul cadastral 0100205.195, cu suprafața de 0, 114 ha se află în proprietatea statului (f.d. 82, vol. I).

Bunul imobil cu numărul cadastral 0100205.195.01.001, situat în mun. Chișinău, str. 31 August 1989, nr. 95, ap. 1, aparține cu drept de proprietate Xeniei Pavlova, Marinei Pavlova și Raisei Orlova (f.d. 63, vol. I).

Bunul imobil cu numărul cadastral 0100205.195.01.003, situat în mun. Chișinău, str. 31 August 1989, nr. 95, ap. 3, aparține cu drept de proprietate lui Vasile Pruteanu, Vioricăi Pruteanu, lui Stanislav Pruteanu și Mariei Pruteanu (f.d. 64, vol. I).

Bunul imobil cu numărul cadastral 0100205.195.02.004, situat în mun. Chișinău, str. 31 August 1989, nr. 95, ap. 4, aparține cu drept de proprietate Mariei Pruteanu și lui Vasile Pruteanu (f.d. 8, vol. I).

Bunul imobil cu numărul cadastral 0100205.195.03.005, situat în mun. Chișinău, str. 31 August 1989, nr. 95, ap. 5, aparține cu drept de proprietate lui Iuri Bordeniuc și Oxanei Bordeniuc (f.d. 7 verso, vol. I).

Casa de locuit individuală cu numărul cadastral 0100205.195.04, situat în mun. Chișinău, str. 31 August 1989, nr. 95, aparține cu drept de proprietate Galinei Pruteanu (f.d. 161, vol. I),

Încăperea nelocativă (garaj) cu numărul cadastral 0100205.195.03.020, situat în mun. Chișinău, str. 31 August 1989, nr. 95, aparține cu drept de proprietate Marinei Pavlova (f.d. 7, vol. I),

Recurenții Galina Pruteanu și Iuri Bordeniuc invocă încălcarea dreptului de proprietate, prin obstacolele create în exercitarea posesiei și folosinței terenului curții comune și anume instalarea porților metalice, a gardurilor și a construcțiilor neautorizate de către Marina Pavlova, Maria Pruteanu și Vasile Pruteanu.

Marina Pavlova invocă crearea obstacolelor în folosirea dreptului de proprietate asupra încăperii nelocativă (garaj), prin instalarea porții metalice de către familia Bordeniuc și familia Pruteanu.

Prima instanță fiind investită cu soluționarea cauzei a respins ambele acțiuni. În motivarea soluției sale instanța de fond a reținut, că Marina Pavlova în susținerea pretențiilor sale nu a prezentat probe pertinente și admisibile, care ar confirma că anume pârâții au instalat poarta metalică, astfel, acțiunea este neîntemeiată. Cu referire la pretențiile lui Iuri Bordeniuc instanța de fond a reținut, că la momentul procurării de către acesta a apartamentului nr. 5, deja existau construcțiile inclusiv anexa - garaj, poarta metalică, gardul de beton și porțile, care au fost instalate cu acordul foștilor proprietari. Iuri Bordeniuc a acceptat de fapt situația existentă de aceia nu poate invoca încălcarea drepturilor sale.

Instanța de apel, rejudecând cauza a respins apelul declarat de către Galina Pruteanu, a admis apelurile declarate de către Marina Pavlova și Iuri Bordeniuc, a casat hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din data de 11 noiembrie 2015, a emis o hotărâre nouă, prin care a admis integral acțiunea depusă de către Marina Pavlova și parțial a admis acțiunea lui Iuri Bordeniuc.

Colegiul lărgit consideră prematură soluția dată de instanța de apel în condițiile în care aceasta nu a verificat calitatea procesuală a părților în proces. Astfel, instanța a dispus obligarea lui Victor Pruteanu de a înlătura obstacolele la folosirea terenului aferent, prin demolarea gardului metalic, încasarea în mod solidar inclusiv de la Victor Pruteanu a cheltuielilor de judecată în sumă de 5 600 lei, necătând la faptul că la materialele dosarului lipsesc probe că acesta deține dreptul de proprietate asupra cărorva imobile situate în mun. Chișinău str. 31 August 1989, nr. 95 și că se face responsabil de edificarea gardului.

De asemenea potrivit extrasului din Registrul bunurilor imobile rezultă, că Gheorghina Cocier este decedată, moștenitor testamentar fiind Galina Pruteanu, devenind proprietar la data de 08 iunie 2015.

Potrivit art. 70 alin. 1 CPC „*în cazul ieșirii uneia dintre părți din raportul juridic litigios sau din raportul stabilit prin hotărâre judecătorească (deces, reorganizare,*

cesiune de creanță, transfer de datorie și alte cazuri de subrogare), instanța permite înlocuirea părții cu succesorul ei în drepturi. Succesiunea în drepturi este posibilă în orice fază a procesului”.

Prin urmare instanțele de judecată urmau să emită încheiere de înlocuire a părților ieșite din proces, însă la materialele cauzei lipsește această încheiere.

Atât în acțiunea civilă, cât și în cererea de apel Iuri Bordeniuc a solicitat înlăturarea obstacolelor în folosirea terenului curții comune, prin demolarea construcțiilor ridicate neautorizat.

În conformitate cu prevederile art. 28 alin. 1 al Legii nr. 163 din 09 iulie 2010 privind autorizarea efectuării lucrărilor de construcție *„construcțiile executate în lipsa certificatului de urbanism pentru proiectare, a documentației de proiect și a autorizației de construire se consideră construcții neautorizate”.*

Potrivit planului de amplasare a construcțiilor și amenajărilor externe eliberat de ÎS „Cadastru”, construcția cu numărul cadastral 0100 205.195.01 lit. a3 și construcția cu numărul cadastral 0100205.195.05 lit. 2, situate în mun. Chișinău, str. 31 August 1989, nr. 95, sunt construite neautorizat (f.d. 144, vol. I)

Potrivit legislației în vigoare urmează a fi demolate construcțiile ce cad sub incidența legislației privind calitatea în construcții edificate fără licență eliberată în modul stabilit și fără autorizație de construire, prin executarea construcțiilor de orice categorie, a lucrărilor de modificare, reamenajare, consolidare și reparație capitală a clădirilor și edificiilor, indiferent de tipul de proprietate și de destinație.

Astfel, instanța prin prisma art.121, art.130 și art. 373 CPC urma să verifice veridicitatea probelor prezentate de către participanții la proces în susținerea pretențiilor înaintate.

Din conținutul deciziei instanței de apel reiese că instanța nici nu a pus în discuție pretențiile lui Iuri Bordeniuc privind demolarea construcțiilor edificate neautorizat pe terenul str. 31 August 1989 nr. 95, mun. Chișinău, cu numărul cadastral 0100205.195, cu suprafața de 0,114 ha, fiind dat în folosință comună tuturor proprietarilor imobilelor de pe acest teren.

Mai mult ca atât, instanța de apel în partea dispozitivă a admis parțial acțiunea lui Iuri Bordeniuc în partea înlăturării obstacolelor în folosirea curții comune, prin demolarea gardurilor și a porților metalice, în rest pretenția privind demolarea gardului s-a respins.

Instanța de apel în loc să facă claritate la soluționarea conflictului existent între părți, a casat hotărârea primei instanțe și a adoptat o hotărâre nouă, dispozitivul căreia este contradictoriu.

Instanțele de judecată urmau să constate cu certitudine care este obiectul litigiului, drepturile cui au fost încălcate, de către cine, care este temeiul legal de a se adresa cu astfel de cerințe și în final instanțele urmau să de-a apreciere tuturor cerințelor înaintate de participanții la proces.

Reieșind din aceste considerente, instanțele de judecată urma să stabilească exact obligațiile ce-i revin fiecărei părți din litigiu în această operațiune, or acest fapt prezintă o importantă primordială în justa soluționare a cauzei.

Totodată, Colegiul constată că instanțele urmau să se expună pe fiecare motiv în parte. În conformitate cu art. 130 CPC, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblu și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Conform jurisprudenței CEDO, instanțele de judecată, inclusiv instanțele de apel sînt obligate de a motiva hotărârile sale. În special, decizia instanței de apel trebuie să conțină circumstanțele cauzei, constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei referitor la admiterea sau respingerea acțiunii, alte chestiuni ce au fost soluționate în cadrul judecării pricinii, legea materială și procedurală aplicată în cadrul judecării pricinii, argumentele instanței în caz de respingere a unor probe prezentate de participanți ș.a. (*hotărîrea Plenului CSJ a RM din 03.10.2005 nr. 15 „Cu privire la examinarea pricinilor civile în ordine de apel”*).

Instanța de recurs reamintește, că obligația de motivare a hotărârilor judecătorești își are izvorul în dreptul oricărei părți în cadrul unei proceduri să prezinte judecătorului observațiile și argumentele sale (*CEDO, hotărîrea Werner c. Austria din 24.11.1997*), combinat cu dreptul părților și că aceste observații și argumente să fie examinate în mod efectiv (*CEDO, hotărîrea Van de Hurk c. Olanda din 19.04.1994*) iar obligația de motivare a hotărârilor este singurul mijloc prin care se poate verifica respectarea drepturilor menționate anterior, piloni de bază ai dreptului la un proces echitabil.

Curtea a statuat că măsura obligării la oferirea de motivări poate varia în funcție de natura deciziei. Astfel, era necesar să se țină cont de diversitatea solicitărilor pe care le poate face un reclamant în cadrul examinării cauzei, ca și de diferențele din Statele contractante în privința prevederilor legale, a reglementărilor obișnuite, a avizului juridic și a prezentării și redactării hotărârilor – cu alte cuvinte, a tuturor circumstanțelor cauzei.

În acelaș timp, instanța de recurs menționează, că motivarea care stă la baza deciziei trebuie să trateze separat fiecare dintre problemele punctuale ridicate de fiecare parte, cu excepția situației în care mijlocul respectiv de apărare era de natură să influențeze definitiv soluționarea cauzei.

Instanța de recurs indică, că fiecare parte a procesului trebuie să aibă nu numai facultatea de a-și face cunoscute elementele, pe care se bazează pretențiile sale, dar și aceea de a lua cunoștință și de a discuta orice probă sau concluzie prezentată instanței de judecată (*CEDO, hot. Lobo Machado vs. Portugalia din 20.02.1996; hot. Vermeulen vs. Belgis din 20.02.1996*). Nu prezintă nici o relevanță dacă elementul susceptibil să conducă la o anumită decizie este adus în discuție de către părți sau sesizat din oficiu de către instanță, chiar și în această din urma situație, judecătorul fiind obligat să impună discutarea lui.

În contextul dat, Colegiul menționează că obligația instanței de apel este de a verifica legalitatea hotărârii în întregul ei, independent de motivele apelului privind legalitatea hotărârii primei instanțe, în conformitate cu art. 373 alin. 4) Cod de procedură civilă, ținând cont de indicațiile instanței de recurs.

Potrivit art. 373 alin. 1, 2, 4 și 5 Cod de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. De asemenea, în limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. Concomitent, instanța de apel nu este legată de motivele apelului privind legalitatea hotărârii primei instanțe, ci este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că s-a constatat o eroare judiciară, care nu poate fi corectată de către instanța de recurs, Colegiul lărgit ajunge la

concluzia de a casa integral decizia Curții de Apel Cahul 04 octombrie 2016 și de a restitui prezenta pricină civilă la rejudecare la Curtea de Apel Cahul, în alt complet de judecători.

La rejudecarea pricinii, instanța de apel urmează să țină cont de cele indicate, să verifice și alte circumstanțe ce prezintă importanță pentru soluționarea corectă a litigiului, să aprecieze sub toate aspectele, complet și obiectiv, conform exigențelor art. 130 CPC, probele administrate pe dosar, și în dependență de situația stabilită, în raport cu normele de drept material care reglementează relațiile civile, să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

În temeiul celor expuse, în baza art. 445 alin. 1, lit. c) CPC Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E:

Se admit recursurile declarate de către Galina Pruteanu, Iuri Bordeniuc și Marina Pavlova.

Se casează decizia Curții de Apel Cahul din 04 octombrie 2016 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Marinei Pavlova împotriva lui Iuri Bordeniuc, Oxanei Bordeniuc, Mariei Pruteanu, Vasile Pruteanu, intervenienți accesorii Consiliul mun. Chișinău și Direcția Generală Relații Funciare și Cadastru privind înlăturarea obstacolelor în exercitarea dreptului de proprietate prin demolarea gardului metalic instalat samavolnic și încasarea cheltuielilor de judecată și acțiunea înaintată de Iuri Bordeniuc împotriva lui Grigori Pavlov, Marina Pavlov, Raisa Orlova, Vasile Pruteanu, Maria Pruteanu, Viorica Pruteanu, Stanislav Pruteanu și Gheorghina Cocier, intervenienți accesorii Ghenadie Varșavschii, Israil Varșavschii și Consiliul mun. Chișinău privind înlăturarea obstacolelor în exercitarea dreptului de posesie și folosință prin demolarea gardului de beton, a porții metalice, a construcției neautorizate și încasarea cheltuielilor de judecată.

Se remite cauza la rejudecare la Curtea de Apel Cahul în alt complet de judecători.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței

Iulia Sîrcu

judecători

Sveatoslav Moldovan

Ion Druță

Mariana Pitic

Maria Ghervas